

örömét nyilvánította, hogy a szabad Amerikát megláthatta és itt az unitarismus értelmi vezetőivel megismerkedhetett s a nők által elfoglalt magas állásról személyes meggyőződést szerezhettek. Végül dr. Clarke kért utjára Istentől áldást, mire többen hátra maradtak még, hogy személyesen vehessenek búcsút Kovács tanár urtól s kifejezzék azon reményüket, hogy még meg fogja látogatni Bostont.“

Hát ezt mi is szívünkben óhajtjuk, mert óhajtjuk, hogy a Kovács látogatása csakugyan ne legyen utolsó Amerikában egyházunk részéről. Az ut már megvan törve, többet mondunk, meg van verve, ki van egyengetve; sőt Kovács barátunk ritka hivatást tanúsító eljárása által oly emlékvirágokkal van szegélyezve, a melyek egy könnyen el nem hervadnak. De végre mégis szükséges azokat újabb, meg újabb látogatások által koronként megöntözni és ápolni. Szükséges nekünk angol és amerikai testvéreinkkel a hitrokonsági viszonyt föntartani és időről-időre szorosabbá tenni; s erre — a gyakorlat mutatja — legbiztosabb mód a személyes érintkezés. Ezért óhajtjuk mi is az amerikaiakkal, hogy ha évek múltán is, még Kovács barátunk maga kezét szorithasson Bostonban azokkal, a kik tőle oly szívélyes kézzorítással vettek búcsút. Most azonban azt óhajtjuk, hogy Isten hozza őt haza drága családja karjai közé, a mely bizony nem kevés aggodalmat állott ki távolléte alatt s egy új családtaggal megszaporodva várja az érkezőt. Hozza Isten haza körünkbe épen és egészségesen azon nem mindennapi dicsőséggel, a melyet ott ő maga élvezett ugyan, de egyházunknak, vallásközönségünknek szerzett meg.

FERENCZ JÓZSEF.

A MEADVILLE-I UNITÁRIUS HITTANI INTÉZET ÜDVÖZLETE AMERIKÁBÓL. *)

Meadville Pennsylvania
Amerika egyesült államai
december 15. 1882.

A meadville-i hittani intézet tanári karától és növendékeitől a kolozsvári hittani intézet tanári karának és növendékeinek Erdélyben szives üdvözlét!

Kedves testvéreink a Krisztusban!

A hét folytán azon kiváló nagy örömben részesültünk, hogy városunkban és intézetünkben és templomunkban és házainkban és sziveinkben üdvözölhattük barátunkat és testvérünket, Kovács J. tanár urat, az Önök képviselőjét és főtanodájuk igazgatóját. Csak azt sajnáljuk, hogy közöttünk mulatozása igen kevés időre terjedt, mert alig hogy Clevelandból, Ohioból f. hó 11-én, hétfőn ide megérkezett,

*) A fennebbi búcsuestély leírásával kapcsolatban közöljük itt a meadville-i unitárius hittani intézet üdvözlő levelét Amerikából, a mely szintén Kovács János barátunk amerikai működésének egyik szép bizonyítványa. Szerk.

14-én, csütörtökön, innen már Washingtonba, D. C. államunk fővárosába távozott. Itt mulatása alatt is szerfelett el volt foglva mind a társadalmi érintkezések által, mind pedig az által, hogy az unitarismus történetéről Lengyel- és Magyarországon, s az unitárius kereszténység szervezetről és tanrendszeréről Erdélyben két előadást tartott, egyet az unitárius templomban, a melynek tiszt. J. T. Bixby a lelkésze, s egyet az intézeti tanteremben. Mindazok, a kik ezen beszédekert, a melyekben oly messze távoli hitsorsosaink ugyanazon vallás tagjai szenvedéseinek, küzdelmeinek, halálig való hűségüknek, valamint jelen állapotuknak és szebb reményeiknek bensőségteljes és ékes előadását hallották, nagy érdekléssel és bámulattal teltek el azok iránt. Legyenek meggyőződve, hogy mi a legnagyobb örömmel és szeretettel fogadtuk házaikban és sziveinkben Kovács tanár urat az ő saját egyéniségeért szintugy, mint az önök képviselőjét. Némelyek közülünk már szeptemberben a saratogai értekezleten találkoztak volt vele és mélyen meg voltak hatva az ő bensőségteljes beszédei által, melyeket ottani férfi- és nőtestvéreinkhez intézett. De most mindnyájan, új és régi barátai, szavaiban lelki táplálékot nyertünk s az ő bölcs és szives tanácsaival gazdagabbak lettünk, mert mi ugy hisszük, hogy az ő-világ nem egy leczkét adhat az új világnak. Mint az efesusi vének, midőn Miletusban Pál apostol tőlük végbucsját vette, mi is csak azt sajnáltuk, hogy az ő ábrázatját nem fogjuk többé látni.

Mi magunk is a sokkal hatalmasabb egyházakhoz és intézetekhez mérten, a melyek között élünk, szegény és küzdő intézet vagyunk, különben kincseinket az önök segélyére örömmel kitöltenők, de így csak az özvegy marok liszteszkéjét adhatjuk. Mert miután mi is csaknem azon megpróbáltatásnak és küzdelemnek vagyunk kitétetve, őszintén rokonszenvezünk az önök minden törekvéseivel és áldozataival. Azonban önökért is, magunkért is hálákat adunk Istennek és bátorságot nyerünk. Mi hisszük, hogy a reménység, kitartás és nem lankadó buzgóság soha sem hagyja el önöket. Mi csak gyermek-közönység vagyunk, összehasonlítva magunkat az önök több mint háromszáz éves múltjával, de lelkesültséget és lángbuzgóságot nyerünk az önök nagy hőseitől, profétáitól és szentjeitől.

Kedves testvéreink! Kovács tanár urnak az intézeti tanteremben tartott nagyszerű előadása bevégeztével én alólirott voltam megbizva a meadville-i hittani intézet tanári karától és növendékeitől azzal, hogy önöknek értésükre adjam J. T. Bixby tanár ur által indítványozott és Heddaeus János ur, egy németországi tanintézeti növendék által elfogadásra ajánlott következő határozatunkat:

„Határozottatott, hogy ezen hallgatóság köszönetet mondjon Kovács J. tanár urnak az erdélyi unitarismusról tartott tanuságos és ékes előadásáért; és hogy a meadville-i hittani intézet tanári karának és növendékeinek nevében kérjük meg őt viszonzni önöknek a mi legjobb kívánságainkat és könyörgéseinket azon jóakaratu és keresztény testvéri szives izenetért, a melyet ő hozott nekünk a kolozsvári tanári kartól és intézeti növendékektől, és hogy fejezzük ki

a mi hő és testvéries érdekeltségünket erdélyi és magyarországi unitárius testvéreink iránt, valamint a mi örömünket az ők jelen jóllétük, hasznos munkálkodásuk és boldogságuk felett. A közös hit, remény és szeretet munkáiban legyenek hosszasan és szorosán egyesülve Európa és Amerika unitáriussai! Bár a szárazföld és tenger által nagy távolság választ el minket egymástól: a mennyei Atya szivben és lélekben tegyen minket egygyé! És sohase szünjünk meg, sohase fáradjunk ki munkálni az Isten és az ő Krisztussa országának eljöveteleért.“

Kedves testvérek, kegyelem, könyörület és béke legyen önökkel Istentől, a mi Atyánktól és a mi Urunk Jézus Krisztustól. Amen.

Őszinte szeretettel maradok
testvérök az Urban

Abiel Abbot Livermore
a meadville-i hittani intézet elnöke.